

kılavuzumuz
bilimsel
sosyalizm,
silahımız
partimizdir

türkiye işçi partisi
merkez yayın organı

çark başak

yıl:1 sayı:2

1 mart 1976 pazartesi

150 kuruş

onbeş günlük

etkin kitle hareketlerine doğru

BEHİCE BORAN
GENEL BAŞKAN

Defalarca belirttik günümüzde tüm kapitalist dünyada ve Türkiye'de demokratik mücadelenin temel gücü, itici gücü, öncü, yönlendirici gücü işçi sınıfıdır. İşçi sınıfı bu tarihsel işlevini yalnızca sendikal örgütleriyle ve sendikal mücadeleleriyle yerine getiremez. Politik örgütüyle, bilimsel sosyalizme dayanan partisiyle ve bu düzeyde vereceği demokratik mücadelesine ancak yerine getirebilir. Diğer demokratik örgüt ve güçlerin tutarlı, güçlü bir etkinlik kazanabilmesi, dağınıklık-tan olabildiğince kurtulabilmesi için de bu şarttır.

Türkiye'de demokratik hak ve özgürlükler korunacak, giderek genişletilecek ve geliştirilecekse, bu, işçi sınıfının kararlı, tutarlı mücadele vermesiyle olacaktır. Bunun gerçekleştirilmesini burjuva partilerinden beklemek boş bir hayaldir. «Önce demokratik özgürlükler tutunsun, güvenceli hale gelsin, sonra işçi sınıfının yasal partisi kurulsun», demek en azından bir kaytarmacılıktır. Bugünkü şartlarda işçi sınıfı partisi oluşturma bir provokasyon olduğunu söylemek ise provokasyonların en büyüğüdür. İşçi sınıfı partisinin yasal varlığının imkânsızlığı konusunda burjuvaziye, MC iktidarına fetva vermektedir.

İşçi sınıfının yasal partisi 12 Mart döneminde ağır darbe yemiştir. Bugün ilk örgütlenme evresindedir. Bunun için nicel ağırlığı henüz büyük değildir, ama nitel ağırlık (Devamı 2. sayfada)

"MC İKTİDARDAN DÜŞÜRÜLMELİDİR"

Türkiye İşçi Partisi, kurulduğu 1 Mayıs 1975 de, programında, «Bugün ve önümüzdeki sürede Türkiye'nin güncel ve ivedi sorunu politik alanda ülkenin demokratikleşmesidir.» diyordu.

Türkiye İşçi Partisi, Merkez Yönetim Kurulunun 8 Temmuz 1975 de Demokrasi Bildirgesi'nde yayınladığı, «Türkiyenin içinde bulunduğu bunalım, MC hükümetinin karanlık emelleri ve uygulamaları, demokrasiden yana bütün kişilere, kurumlara, örgütlere ve güçlere son derece önemli görevler ve sorumluluklar yüklemektedir. Demokratik hak ve özgürlükler korunup geliştirilmeli, demokrasi genişletilmeli, toplum demokratikleştirilmelidir. Politik demokratikleşme, özgürlüklerin kısıtlamalardan kurtarılıp genişletilmesi ve geliştirilmesi demokrasi mücadelesinin güncel, ivedi gündem maddesidir.» diyordu.

Türkiye İşçi Partisi, Merkez Yönetim Kurulu'nun 3 Ağustos 1975 tarihinde yayınladığı Güncel Görev bildirisinde «Dört ayı aşkın iktidarı süresince MC hükümetinin ne iç, ne de dış sorunlara hiç bir çözüm getirmediği, kitlelerin ekonomik sosyal ihtiyaç ve istemlerine, demokratik özlemlerine cevap veremediği, dozunu gittikçe artırdığı baskı ve şiddet uygulamalarıyla toplumun demokratikleşme sürecini engellediği apaçık ortaya çıkmıştır. MC hükümeti iktidarı bırakmalıdır. Kendiliğinden çekilmiyeceğine göre, önümüzdeki seçimlerde onu iktidardan düşürecek koşullar yaratılmalıdır. Tüm sol, demokratik güçlerin önündeki kısa vadeli görev budur.» diyordu.

Türkiye İşçi Partisi, 12 Ekim 1975 seçimleri ile ilgili olarak da kararını açıklarken «MC'ye hayır» kampanyasını açıyor ve : «MC, emperyalizmle, yabancı tekellerle bütünleşmiş büyük sermayenin ve diğer en gerici burjuva kesimlerin güçlerini biraraya toplama ve başta işçi sınıfı olmak üzere emekçi kitlelere ve tüm anti-emperyalist ilerici, demokratik güçlere karşı kesin saldırıya geçme girişiminin ürünüdür. Tüm

türkiye işçi partisi

mc
düşürülmeli

gerici güçler en saldırgan biçimde MC iktidarında odaklanmıştır. Bu odak dağıtılmalı, yok edilmelidir.» diyordu.

10 Ocak 1976 da Genel Başkan Boran, Meclis içi ve dışı muhalefetin iktidar üzerinde baskılarını güçlü biçimde hissettirmeleri gereğini vurguluyor ve bu doğrultuda yapılabilecek işleri somut olarak sıralayarak «Hükümet düşürülmelidir» diyordu.

15 Şubat'ta başlatılan «MC iktidardan düşürülmelidir» kampanyası işte böyle bir eylem çizgisinin devamı oldu. «MC'ye hayır» kampanyası 20'ye yakın ilde yürütülmüştü. «MC iktidardan düşürülmelidir» kampanyasının yürütüldüğü il sayısı 30'u buldu. Yüzbinlerce bildiri dağıtıldı. Onbinlerce afiş asıldı. Çeşitli şehirlerde kapalı salon toplantıları düzenlendi. Ve bir kere daha görüldü ki, Türkiye İşçi Partisi'nin söyledikleri kitleleri sarıyor. Kampanya boyunca işçiler, emekçiler Partililere yakın ilgi gösterdiler. Çoğu yerde çalışmalara fiilen katıldılar.

Kampanya sona erdi. Ama MC'yi iktidardan düşürmek, demokratik hak ve özgürlüklere sahip çıkmak ve onları daha geliştirmek mücadelesi devam ediyor.

Demokrasi Bildirgesi'nde dendiği gibi, «Bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi kısa vadeli bir mücadele, MC hükümetinin ömrü ile sınırlı bir mücadele değildir. Mücadelemiz, faşist eğilim ve odakların toplumda tamamen etkisiz kılınmasına, toplumun ilerlemesinin önündeki tüm engellerin temizlenmesine kadar devam edecek olan uzun süreli bir iştir. Uğrunda sürekli, tutarlı, sebatlı mücadele verilecek onurlu bir iş.»

Örgüt'den haberler...

Çark başak üzerine

Çark Başak öncelikle partililere hitap etmektedir. Aday üyelerimiz, Partiye üye olmasını düşündüğümüz ve beklediğimiz veya yasal durumundan dolayı üye olamayan yakın çevremiz ve sempatizanlarımız da gazetenin hitap ve etki çevresi içinde sayılmalıdır.

Bütün üye arkadaşlarımız ve aday üyelerimiz, kendileri öncelikle abone olduğu gibi abone sayısını artırma yolunda da çaba gösterecektir. (Abonelere de elden ulaştırma yolu gözden uzak tutulmamalıdır.) Ancak elden satışlar, satın alan okuyucu ile Parti ve partililer arasında ilişkilerin geliştirilmesinde önemli bir araç durumundadır. Okuyucularımızla, Çark Başak'ı kendisine ulaştıran arkadaşımız arasında doğrudan ilişkiler geliştirilip yazılar üzerinde konuşma, görüşme ve yazıların özümlemesini sağlamanın Parti'ye ve Parti çalışmalarına yakınlık konusunda yaratacağı olumlu havadan Partililer olarak herhalde yararlanacağız.

Partililer okuyucu sayısını artırmak için mümkün olanı yapmaktadır ve yapmaya devam edecektir. Ama bunu yaparken asıl olanın, her zaman değişik okuyucu yerine, mümkün olduğunca aynı kişilerin devamlı satın alarak izlemesini sağlamak olduğunu gözden kaçırmaksızın devamlı okuyucular kazanmaya ve bu tür okuyucuların sayısını adım adım artırmaya çalışacaktır.

Yukarıda sayılanlar, kuşkusuz birinci derecede çalışma ekiplerinin görevleri arasındadır. Ama yöresinde çalışma ekibi henüz kurulmamış olan bütün partililer de, her biri birer çalışma ekibi çekirdeği imişcesine bu konuda aynı görevleri üstlenecektir.

Her partili, Çark Başak'ın, Partisi aracılığıyla sahibi durumunda olduğu gibi, aynı zamanda onun muhabiri, satıcısı ve okuyucusudur. Bu anlayış, bütün arkadaşlarımızca benimsenmiş olarak, her Parti üyesi gazetenin yığınlar içinde gözü kulağı olacak, önemli gördüğü her haberi - ivedi durumlarda doğrudan - gazeteye ulaştıracaktır. Genel Merkez'e ulaşan haber ve bilgilerin Çark Başak'ta aynen ve mutlaka yer alması gerekmediğini, ama ne kadar ayrıntı gibi görünse de bu haber ve bilgiler bir araya gelince, gerek gazetenin genel havasının oluşmasında, hatta giderek Parti'nin güncel politikasının saptanmasında, özellikle ele alınacak konuların önceliğinin belirlenmesinde ne kadar yararlı olacağını bir an hatırdan çıkarmayacak, Çark Başak'ın bir yandan en sadık okuyucusu olduğu gibi, diğer yandan da gerçek bir muhabiri olacaktır.

Çark Başak'ın sahibi, muhabiri, satıcısı ve okuyucusu olan bütün kurullar ve partililere başarılar.

ÜYE KİMLİK KARTLARI YENİLENİYOR

Tüzük uyarınca üye kimlik kartlarının yenilenmesine başlandı. Merkez Yönetim Kurulu, bu yıl yeni kimlik kartlarının Örgüte dağıtımındaki gecikmeyi göz önünde tutarak tüzüğün verdiği yetkiyle 1976 yılı için kimlik kartlarının yenilenmesi işleminin Şubat - Mart ayları içinde yapılmasını kararlaştırmıştır.

Merkez Yönetim Kurulu aldığı kararda, eski kimlik kartlarının, yenileme işlemi sırasında geri alınmasına gerek olmadığını, arzu eden üyenin eski kimlik kartını da anısal de-

ğerini düşünerek saklayabileceğini belirtmiştir.

Bu karar uyarınca eski kimlik kartlarının süresi Mart 1976 sonunda tamamen sona ermektedir. Bu tarihten sonra da kartını yenilemeyenler olursa, tüzüğün 9. madde birinci hükümleri yerine getirilecek ve bekleme süresini de geçirenler Parti'den ayrılmış sayılacaklardır.

«Parti Üyesi kimlik kartının, kendisini Parti'nin manevi varlığı ile bütünleştiren ilk maddi kanıt olduğunu, kartını göstermeksizin Parti çalışmalarına katılamayacağını bilir; daima yanında taşır ve süresi içinde yeniler.» Bu, tüzüğümüze göre üyenin hak ve görevleri arasındadır.

İl ve İlçe örgütleri Merkez Yönetim Kurulu'nun aldığı bu kararı üyelere duyurmaktadır. Üyeler bağlı oldukları ilçe veya il yönetim kurullarına birer resimle başvurmakta ve kartlarını yenilemektedir.

etkin kitle hareketlerine doğru

lığı vardır ve şimdiden etkinliğini göstermektedir. Asıl önemli olan da nitel ağırlıktır.

Türkiye İşçi Partisi 12 Ekim seçimleri öncesinde MC'nin iktidardan düşürülmesini demokratik mücadelenin ivedi güncel hedefi olarak saptayıp bu sloganı ortaya attı, gerekçesini açıkladı, tüm olanaklarını kullanarak kamuoyuna duyurdu. Seçim döneminde «MC'ye hayır!» kampanyasını yürüttü, 10 Ocak 1976 günkü basın bülteninde Meclis içi ve dışı muhalefetin iktidar üzerinde baskılarını güçlü bir biçimde hissettirmeleri gereğini vurgulayarak bu doğrultuda yapılabilir işler konusunda sekiz somut öneri ileri sürdü.

Partinin saptadığı güncel ivedi hedef, MC'nin iktidardan düşürülmesi, ve ileri sürdüğü somut öneriler, siyasal ve siyaset dışı çevrelerce, örgütlerce benimsendi. Demokratik kuruluşların bu yönde girişimleri birbiri ardına belirdi.

Parti şimdi de, Meclis'de MC'yi iktidardan düşürme çalışmalarının yoğunlaştığı bugünlerde, aynı hedef ve sloganla yeni bir kampanya yürütmektedir. Tüm ilerici, demokratik, yurtsever, örgütler, kurumlar, basın ve kişiler de kendi olanaklarını kullanarak paralel eylem ve davranışlarla bu kampanyaya katılmalıdır.

MC'yi iktidardan düşürme işi sadece bir Meclis aritmetiği sorunu değildir. Meclis aritmetiğini kendi lehine çevirebilen bir iktidar da çekilme durumuna getirilebilir; çünkü hic bir iktidar kamuoyunun, demokratik güçlerin, direnisine, güçlü bir toplumsal muhalefete uzun süre davanamaz, hele kendi icinden çekilmeli, kitle tabanını gittikçe yitiren, sallantıda olan MC iktidarı gibi bir iktidar.

İzmir'deki konuşmamızda belirttiğimiz gibi, Parlamento içi mücadele sadece Meclis içi ov hesaplarına inhişar ettirilmemelidir. Mec-

lis, MC iktidarının gerçek yüzünün tüm ayrıntılarıyla açığa çıkarıldığı, kamuoyu önünde sergilendiği bir forum yapılmalı, Meclis çalışmaları kamuoyu oluşturmaya yönelik olmalıdır. Ve parlamento dışı toplumsal muhalefet demokratik hak ve özgürlükleri kullandırma yoluyla harekete geçirilmelidir. Kısacası parlamento içi muhalefet, parlamento dışı toplumsal muhalefetten kopuk düşünülemez; kopukmuş gibi yürütülürse istenilen sonuçlar alınmaz. Türkiye İşçi Partisi'nin parlamenter faaliyet, mücadele anlayışı budur.

Demokratik mücadelede kullanacakları yöntemleri, araçları örgütler gerçekçi açıdan saptamak durumundadırlar. Gerçekçi olmayan eylem hedefleri koyup etkin biçimde gerçekleştirilmesi olanaksız eylemlere girişmek ters teper. Verili anda sahip olunan nicel gücü en verimli olabilecek eylemlerle harekete geçirmek gerekir. Türkiye İşçi Partisi açtığı kampanyayı bu anlayışla yürütmektedir. Kapalı salon toplantıları tıklım tıklım dolu olmuştur. Bildiri dağıtma ve afişleme işleri göstermelik bir ölçüde ve geliş güzel değil, Parti'nin sesini gerçekten duyuracak ölçüde yapılmıştır.

Ve Parti unutmamaktadır ki, en önemli, temel eylem örgütlenmedir; örgütü genişletmek ve etkin bir işlerliğe kavuşturmadır. Yürütülen kampanyalarda yerel parti örgütleri, henüz çok yeni olmalarına rağmen, başarılı sınav vermişler, eylem örgütlenme yeteneklerine şimdiden sahip olduklarını göstermişlerdir.

Türkiye İşçi Partisi, hiç böbürlenmeden, gerçekçilikten hiç kopmadan, somut şartları, olanakları iyi hesaplayarak, ve bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin bütünselliğini bir an gözden kaçırmaksızın, daha geniş, daha güçlü kitlesel hareketlere doğru emin adımlarla ilerlemektedir.

bursa toplantısının ardından

TÜZÜĞÜN 25. MADDESİ UYARINCA, MARMARA VE BATI KARADENİZ BÖLGE TEMSİLCİLERİ TOPLANTISI 14 - 15 ŞUBAT TARİHİNDE BURSA'DA YAPILDI.

Parti Merkez Yönetim Kurulu'nun, tüzüğün 25. maddesi uyarınca aldığı kararla, Marmara ve Batı Karadeniz Bölge Temsilciler Toplantısı 14-15 Şubat'ta Bursa'da yapıldı. Tüzüğün öngördüğü bölge temsilciler toplantısının ilki olan bu toplantıya, bölgedeki bütün il yönetim kurulları ile ilçelerin başkan ve sekreterleri katıldı. Genel Başkanımızın açış konuşmasını, salonu dolduran yüzlerce konuk dinleyici kitlesi de partililerle birlikte dinleme olanağını buldu.

14 Şubat akşamı Ankara ilimizin yetiştirdiği ve partili arkadaşlardan oluşan koro ve folklor ekipleri geceyi zenginleştirdi. Devrimci şarkı ve türkülerden oluşan konserle film gösterisi de gecemize ayrı bir renk kattı. Parti

ti üyelerinin birbirlerini yakından tanımalarını sağlayan, arkadaşlıkları geliştiren akşamki toplantıda, partililerin disiplinli bir çalışma ile her alanda başarılı olabilecekleri bir kez daha kanıtlandı.

Yalnızca bölge temsilcilerine açık olan oturumlarda, Merkez Yönetim Kurulu'na saptanan gündem uyarınca çeşitli konularda yerel örgüt yöneticilerinin görüşleri dile getirildi. Parti'nin doğrudan ve dolaylı yayınlarının yaygınlaştırılması, mali durum, örgütlenme ve ilçelerindeki diğer sol örgüt ve grupların durumu konularında bilgiler aktarıldı, öneriler sunuldu.

Bu nitelikteki toplantıların, sosyalist bir

partinin iç işleyişi açısından ne kadar yararlı olacağı bu toplantı dolayısıyla bir kere daha görüldü. İl temsilcileri toplantısında olduğu gibi bu toplantıda da temsilciler, yerel örgütlerin pratikten gelen yöneticileri olarak deneylerini, kazandıkları deneyimleri diğer arkadaşlarına iletiler; üst kademe yönetim kurullarının yararlanacağı, bu kurulların kararlarının oluşması ve yürütümünde ıyık tutucu nitelikte birbirinden güzel somut, gerçekçi öneriler getirdiler.

Böyle toplantılar, Parti'nin iç işleyişindeki önemi tartışmasız kabul edilen demokratik merkeziyetçilik ilkesinin hayata geçirilmesinde, Parti içi demokrasinin yerleşmesinde en sağlam adımlardan biri olmaktadır.

YENİ YASA

Ocak sonunda yeni bir yasa değişikliği yürürlüğe girdi. Bu, toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasasının bazı maddelerini değiştiren yasa idi. Yasa tasarısı Meclis'ten geçmiş, ancak Cumhuriyet Senatosu'nda görüşülmemiştir. Görüşme zamanı geçtiği için de tasarı otomatik olarak yasalaştı. Cumhurbaşkanı'nın onayı ile yürürlüğe girdi.

Kitlelerin en önemli mücadele araçlarından biri de toplantı ve gösteri yürüyüşleridir. Gösterilerin istendiği zaman düzenlenememesi, mülki amirler tarafından kolaylıkla ertelenmesi ve gösterilerin kolayca dağıtılması yetkilerinin amirlere verilmesi, bu önemli mücadele aracını emekçi kitlelerin elinden almayı amaçlıyor.

Son yasa değişikliği, tamamiyle demokratik bir hak olan toplantı ve gösteri yürüyüşlerinin etkinliğini azaltmaya yönelik. Yasanın 9. ve 10. maddeleri bunun açık kanıtı. 9. madde ile, toplantının genel sükun ve düzeni bozacak sözle fiille saldırılı bir şekil alması halinde, güvenlik görevlilerine toplantıyı dağıtma yetkisi veriliyor. Böylelikle her toplantının bir ajanla bile veya herhangi bir tartışma çıktı diye dağıtılması yasal olarak sağlanıyor. 10. madde de mahalli mülki amirlere ve İç İşleri Bakanlığı'na toplantıları on gün süre ile erteleme yetkisi veriliyor. Erteleme gerekçesi ise son derece soyut ve keyfe bağlı ola-

biliyor. Kamu düzeninin, kamu yararının, genel ahlakın gerektirdiği hallerde toplantı ve gösteri yürüyüşleri ertelenebiliyor. Gerçekte, toplantı ve gösteri yürüyüşü kamu yararına olsa bile, mülki amirin keyfine ve öznel değerlendirmelerine göre toplantılar ve gösteriler ertelenebiliyor. Böylelikle bunların etkinlikleri azaltılmak isteniyor. Ayrıca, aynı gün aynı yerde birden fazla gösteri ve toplantının ve yurdun herhangi bir bölgesinde veya yurt çapında aynı gün genel toplantı ve genel gösterilerin yapılması, yeterli güvenlik görevlisi yok gerekçesiyle engellenebiliyor.

Bütün bunlar, burjuvazinin, emekçi kitlelerin verdiği ve vereceği demokrasi mücadelesine Anti - demokratik, faşist baskıların bir ifadesinden ne denli çekindiğinin açık kanıtıdır. Anti - demokratik, faşist baskıların ifadesidir. Ama bu cinsten tedbirler emekçi kitlelerin mücadelesini geriletemez. TİP, toplantı ve gösteri yürüyüşleri yasasının ve diğer tüm yasaların anti - demokratik madde ve hükümlerinin ayıklanmasını hedefliyor. Bunun uğru-na mücadele veriyor. Çünkü bu uğurda verilecek mücadele bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin bir parçasıdır. Tüm ilerici demokrat kişi ve örgütlerin bu anti - demokratik gelişmelere karşı durmalarını, toplantı ve gösteri yürüyüşlerinin yeni yasa değişikliklerine karşı çıkmalarını öneriyor.

KAMPANYAYI BURSA'DA GENEL BAŞKAN AÇTI

14 Şubat günü Bursa'da toplanan Marmara ve Batı Karadeniz Bölge Temsilcileri Toplantısı aynı zamanda, kampanyanın da ilk toplantısı oldu. Bin dolayında işçi ve emekçinin doldurduğu salonda, açış konuşmasını Genel Başkan yaptı ve konuşmasını şu çağrıyla bitirdi: «Meclis dışındaki toplumsal muhalefet, ilerici demokratik güç ve örgütler, MC'nin yüklendiği işçi ve emekçi kitleler, gençlik ve aydınlar da seslerini ve etkilerini duyurmalıdır. Anti-faşist demokrasiden yana mücadelenin bugünkü somut hedefi MC'nin iktidardan düşürülmesidir. Bu hedefte birleşilmelidir. TİP bu konuda kendine düşen görevi yerine getirebilmek için «MC İktidardan Düşürülmelidir» kampanyasını açma kararı almıştır. Bu toplantı ve yaptığım bu konuşma kampanyanın açılış adımıdır.»

TÜM YURTTA BİLDİRİ DAĞITIMI

Genel Merkez tarafından hazırlanıp, bastırılan bildiri il ve ilçe örgütlerine, temsilciliklerine iletildi. Böylece Partimizin ulaşabildiği yerlerde bildiri dağıtımı, aynı zaman süresinde bir veya birkaç defada yapıldı. Parti bütün birimleri ile harekete geçti. Yurdun dört bir yanında, işçi ve emekçiler, «MC İktidardan Düşürülmelidir» bildirisini aynı günlerde aldı ve okudu. Bildiri, «Türkiye Kapitalizmi Çıkamaz», «Çıkamazın Külfetini İşçi ve Emekçi Sınıflara Yüklüyorlar», «İşçi ve Emekçilerin Sesleri Kısılmak, Kazanılmış Demokratik Hak ve Özgürlükleri Ellerinden Alınmak İsteniyor», «Silahlı Saldırıları, Komando Baskınları, Irkçı, Şoven Uygulamalar, Mezhep Ayrılıklarının Kırılması Hep Bunun İçin», «Demokrasi Mücadelesi Ekonomik ve Sosyal Haklar Mücadelesinden Soyutlanamaz» ve «Demokrasi Mücadelesinin Güncel, İvedi

Görevi: MC Düşürülmelidir» ara başlıklarına taşıyor ve şöyle bitiyordu:

«Halkımız 1975'te bu iktidar için oy vermedi, halkımız faşizme hiçbir zaman oy vermedi. Halkımız profesyonel katiller çocuklarını kurşunlasınlar diye oy vermedi. Halkımız yolsuzluklarını örtbas etmek için Meclisten kaçsınlar diye oy vermedi. Teşvik belgesi, benzin istasyonu, ihaleler... kısaca devlet kesesinden ihsan dağıtarak oluşturulan MC çoğunluğu, oy verenlerin istediği çoğunluk değil. Bu çoğunluk Meclis'te bile çoğunluk değil. Bu kendilerine gösterilmelidir. Faşist komandolarıyla, yolsuzlukları, provokasyonlarıyla bu bir avuç azınlık, azınlıkta bırakılmalıdır.»

MC İKTİDARDAN DÜŞÜRÜLMELİDİR

19 Şubat'ta başlayan bildiri dağıtımı, polis gözaltına almalar, faşist grupların saldırılar yoluyla engelleme çabalarına rağmen Par-

"MC İKTİDARDAN DÜŞÜRÜLMELİDİR"

tililer tarafından başarı ile sürdürüldü. Bildiri dağıtımı boyunca Eskişehir'de 6, İstanbul'da 11, İzmir'de 17, Ankara'da 2, Adana'da 6, Bursa'da 2, Ordu'da 1, Hatay'da 2 Partili gözaltına alındı. Yer yer faşist grupların saldırıları çabaları oldu. Bir kaç yerde, saldırganların yol açtığı olaylar sonunda partili arkadaşlarımız gözaltına alınarak, bildiri dağıtımını engellenmek isnedi. Ama olmadı. Engellenemedi. Çünkü, işçi ve emekçi sınıfların ilgi ve desteği o derece yüksekti ki, saldırılar yoluyla olaylar çıkarıp, polisin partilileri gözaltına almasını sağlamak olanaksız hale geliyordu. Fabrikalarda işçiler, bildiri dağıtımına fiilen katılıyor, semt ve meydanlarda halk çeşitli yollarla sempatisini gösteriyordu. Bu partililere görevlerini rahatça yapma olanağını sağlıyordu. Bildiri dağıtımı yurt ölçüsünde planlandığı gibi, başarı ile sürdürüldü.

İZMİR TOPLANTISI

Kampanyanın ikinci kapalı salon toplantısı 22 Şubat pazar günü İzmir'de yapıldı. İzmir İl Örgütü toplantısının halka duyurulması için afiş ve bildiri bastırıldı. İzmir İl Örgütü bildirisinde, işçiler, emekçiler, gençler, aydınlar, ilerici, demokratlar, yurtseverler, sosyalistler «MC İktidardan Düşürülmelidir» kampanyasına ve toplantısına katılmaya çağırıyorlardı. Toplantı bildirisinin dağıtımı, afişine alındı. Toplantının duyurulmaması için yapılan ve tekrarlanmak istenen bu engellemelere rağmen, toplantı duyurusu İzmir'in dışına Ege'ye kadar uzatıldı ve yapıldı. 22 Şubat pazar günü salon alabileceğinin üzerine çıkmış 1500 kişiyle dolmuştu. Toplantıya önemli ölçüde Ege'nin çeşitli illerinden

gelenler de katıldı. Yüzlerce kişi salona giremedi.

Toplantıda İzmir İl Başkanı Gündüz Mutluay'ın ve Merkez Yönetim Kurulu üyesi Özcan Kesgeç'in konuşmalarından sonra, Genel Başkan konuştu.

Genel Başkan, TİP'in bir yandan kendi olanakları ile demokratik mücadelesini sürdürürken öbür yandan tüm demokratik girişimleri, hareketleri, mücadeleleri desteklediğini belirtti ve «Parti bu gibi hareketlere katılmakla kalmayıp, yapılan miting, yürüyüş veya toplantıların düzenli ve olumlu biçimde gerçekleştirilmesinde kendi inisiyatifiyle, davranışlarıyla yardımcı olmaktadır» dedi. Daha sonra Genel Başkan, tüm ilerici, demokratik, yurtsever güçleri ve örgütleri özel olarak MC'yi iktidardan düşürme, genel olarak toplumu demokratikleştirme mücade-

lesinde güçlerini, etkinliklerini artırmaya çalışıyor.

AFİŞLEME DE YURT ÖLÇÜSÜNDE YAPILDI

Kampanya için iki ayrı afiş Genel Merkez tarafından hazırlanıp, bastırıldı ve örgütlere gönderildi. Böylece, 26 şubat günü kampanyanın afişleme çalışmalarına başlandı. İlk afişlemenin yapıldığı perşembe akşamı yalnızca İstanbul, İzmir, Ankara ve Bursa'da 177 partili gözaltına alındı. Ama, kararlı Parti örgütümüz gücünü her gözaltına alınmada yeniden topladı, afişleme sürdü. İstanbul'da, gözaltına alarak engelenemediği görülünce cuma sabahı resmi görevliler afişleri kazımaya çıkarıldı. Bu anti - demokratik ve yasalara aykırı tutumu aneak ve ancak üzerine gide gide, yasal hakların her ne pahasına olursa olsun kullanıla kullanıla hayata geçirilebileceğinin bilincindeki partililer ve örgütlerimiz çalışmalarını başarı ile sürdürdü. Sürdürecektir. Gazetemiz baskıya girerken henüz afişlemenin tam sonucu alınmamıştı.

3. TOPLANTI ANKARA'DA

Kampanyanın üçüncü kapalı salon toplantısı Ankara'da 28 şubat cumartesi günü yapıldı. Toplantıya konuşmacı olarak, Seydighir İlçe Başkanı Osman Aslanbay, Merkez Yönetim Kurulu üyesi Turgut Gökdero ve Genel Başkan Behice Boran katıldı. Osman Aslanbay ve Turgut Gökdero'den sonra Genel Başkan Boran konuştu. Tıklım tıklım dolu salonda Genel Başkan, konuşmasını şöyle bitirdi :

«MC'nin iktidardan düşürülmesini sağlamak için hem parlamento içi, hem parlamento dışı toplumsal muhalefetin sesini, etkisini duyurması gereklidir. Tarihın akışı emperyalizme ve faşizme karşı, bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizmden yanadır. Bu akışı hiç bir güç uzun süre engelleyemez, durduramaz. Ama bundan dolayı pasif de kalınamaz, çünkü tarihi insanlar yapar.»

TOPLANTI VE GÖSTERİ YÜRÜYÜŞLERİ KANUNUNUN ANTI - DEMOKRATİK MADDE VE HÜKÜMLERİ AYIKLANMALIDIR.
— TIP DEMOKRASİ BİLDİRGESİ

kitle örgütleri seslerini yükseltiyor

BAROLAR BİRLİĞİ İTHAM EDİYOR :

1976 yılı çalışmalarına başlayan Türkiye Barolar Birliği adına bir açıklama yapan Genel Başkan Faruk Erem, «Anayasanın değiştirilmesi adı altında Anayasanın kaldırılması yoluna gidilmesi temel hak ve özgürlüklere dayalı hukukun dışında bir davranış olur» dedi.

DİSK BELİRTİYOR : SIKIYÖNETİMSİZ SIKIYÖNETİM

Disk Genel Başkanı Türkler, Disk Uzmanlar Kurulunda yaptığı konuşmada cephe iktidarının «sıkıyönetimsiz sıkıyönetim» formüllerinin uygulandığını belirterek, «MC iktidarı işçi sınıfına, onun örgütlü gücüne, DİSK'e ve tüm emekçi katmanlara, tüm ilerici örgüt ve kişilere karşı silahlı, kanlı hem de psikolojik bir savaş veriyor» dedi.

12 MART'IN YOLUNDA :

Batı Berlin Barış ve Özgürlük Komitesi, CHP, DİSK, TÜRK - İŞ ve TÖB - DER'e gönderdiği telgraflarda, yoğunlaşan faşist baskılar karşısında «birlik» çağrısı yapmıştır. Telgrafta, MC hükümeti alaşağı edilmedikçe açlık, sefalet, baskı, saldırı, yaralama ve öldürmeler daha da artacaktır ve bu hükümeti devirecek güçlerin başında işçi sınıfı ve onun birliği olmak üzere tüm ilerici demokrat güçlerin eylem birliği gelmektedir,» deniyor.

141, 142, 146 KALDIRILMALIDIR

Makine Mühendisleri Odası 22. Olağan Genel Kurulu dolayısıyla yayınladığı bildiride TCK'nun 141, 142, 146. maddelerinin iptalini istedi. Gerçek çözümün «tüm emekçi sınıfların demokratik iktidarı» olduğunu belirtti.

MC HÜKÜMETİ İKTİDARDAN DÜŞÜRÜLMELİDİR

Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi 17. Genel Kurulunda alınan kararda şöyle deniyor : «Çalışanların ekonomik durumlarını düzeltici tedbirler almayan, işçilerin demokratik haklarını geri almayı görev edinen, teknik elemanlara ve tüm memurlara baskı, terör ve kıyımdan başka birşey getirmeyen, enerji politikamızı Dünya Bankası ve emperyalist tekellerin istediği doğrultuda belirleyen, yüksek öğrenim gençliğinin can güvenliğini ortadan kaldıran, halkımızın gidecek gelişen ekonomik ve demokratik mücadelesini sıkıyönetimle tehdit eden MC hükümeti demokratik yollarla iktidardan düşürülmelidir.»

HÜKÜMET ÇEKİLMELİDİR

TÖB - DER ve 34 kuruluşun İzmir'de ortaklaşa düzenledikleri «faşizm ve hayat pahalılığını protesto» yürüyüş ve mitingi olaysız

geçti. Miting sırasında dağıtılan bildirilerde hükümetin görevden çekilmesi, faşist baskılara son verilmesi, lokavtın yasaklanması, Tarım - İş kanununun çıkarılması, TCK'nun 141, 142 ve 146 maddelerinin kaldırılması istendi.

FAŞİZMLE SONUNA KADAR SAVAŞACAĞIZ

Gemi Mühendisleri Odasının 22. Genel Kurulu toplandı ve kamuoyuna şu açıklama yapıldı. «Faşizmle mücadele sonuna kadar sürecektir.»

MC İKTİDARININ DÜŞÜRÜLMESİ YURTSEVER BİR GÖREVDİR

Hürsam - İş sendikasının yayın organı olan «İlk Adım» gazetesi, «MC iktidarının düşürülmesi yurtsever bir görevdir» başlığıyla verdiği yazıda şöyle diyor; «Biz işçiler ve devrimci sendikalar bir yandan sıkıyönetim isteklerine şiddetle karşı çıkarken öte yandan demokratik hak ve özgürlüklerimizi adım adım korumak için uyanık olmalı ve mücadele etmeliyiz. Fakat bilmeliyiz ki, MC iktidarı hükümette kaldığı sürece demokratik hak ve özgürlüklerimiz ve genel olarak demokrasi ciddi olarak tehlikede demektir. Bu nedenle de MC iktidarının düşürülmesi, bugün başta gelen görevimizdir. Artan sömürü ve baskılara, gittikçe yoğunlaşan siyasi cinayetlere ancak bu yolla «DUR» diyebiliriz.

MC'ci partileri hükümetten uzaklaştırmak hem zorunlu ve hem de mümkündür. Çünkü en başta işçiler olmak üzere halkımızın ezici çoğunluğu bugün faşizme ve tirmanışa karşıdır.

MC'NİN DÜŞMESİ GECİKTİRİLEMEZ

Türkiye Petrol Kimya - İş Sendikası, Şubat ayında çıkardığı yayın organında bu konuya şöyle yer veriyor: «Yasal zorlamalar ve faşist saldırılar MC'nin düşmesini geciktiremez.»

«Demokrasiden ve bağımsızlıktan yana güçler, işçi sınıfının devrimci öncülüğünde, MC'den sermaye sınıfı ile uluslararası işbirliğini pekiştirmek uğruna döktüğü ilerici yurtsever kanlarının hesabını soracaktır. İşçiler ve sendikalarının bugün kendilerine düşen sendikal beraberliği sağlama uğruna verdikleri mücadeleyi geliştirip güçlendirmeleri bu hesaplaşmayı yakınlaştırmaktır.»

MC İKTİDARINI DÜŞÜRMEK DEMOKRATİK GÖREVDİR

Tekstil İşçileri Sendikası yayın organının Şubat sayısında: «MC iktidarının düşürülmesi demokratik bir görevdir. Faşist saldırıların destekleyicisi ve emekçi halk düşmanı MC'yi iktidardan uzaklaştırmak Demokrasi adına en güncel görevdir.» denmektedir.

SELÂM TÜRKİYE'NİN AYDINLIK GELECEĞİNE

Keramik - İş Sendikasının yayın organının Şubat sayısında şöyle sesleniliyordu işçilere: «İşçiyi güç yapan yapısındaki dinamizm, sınıf bilinci ve örgüt disiplini. İşçiler bu güçlerinin farkına devrimci sendikalarda gerçek örgütlerinde varırlar. Sınıf sendikacılığının işçilere kazandırdığı sınıf bilinci ve örgüt içerisinde sağladığı demokratik işlerle bir güç, engel tanımayan bir güç olurlar.

Selâm DİSK bayrağını taşıyan Türkiye İşçi sınıfına...

SELÂM TÜRKİYE'NİN AYDINLIK GELECEĞİNE

Yaşasın işçi sınıfı sendikacılığı..

• 18 şubat 1976

● Türkiye Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve bağlı odalarla TÜTED adına yapılan ortak açıklamada Seydişehir Alüminyum Tesislerinde faşizan baskıların uygulandığı, tesislerin özel çevrelerin çıkarlarına uygun olarak en düşük kapasite altında çalışmaya zorlandığı ileri sürülerek «tesislerin bugünkü durumu Türkiye halkına ihanetin somut bir görünümüdür» denildi.

● Seydişehir'deki olaylarla ilgili sendika giriş belgeleri bilirkişi tarafından incelendi. DİSK Genel Başkanı Türkler, Seydişehir Alüminyum Tesislerinde Türk Metal - İş'in üye giriş fişlerinin sahteliğinin bilirkişi tarafından saptandığını söyledi. Bilirkişi, Özgür Alüminyum - İş Sendikasının itirazı üzerine İstanbul 4. Sulh Hukuk Hakimliğince tavin edilmişti. Bütün bunlara rağmen yetki Türk Metal - İş'e verildi.

● Tarış Üzüm İşletmesinde direnişe katıldıkları gerekçesiyle iş akitleri feshedilen 133 işçinin duruşmasına başlandı.

● DİSK'e bağlı Maden - İş Sendikasının İzmir Şubesinde alınan bir kararla 120 işçinin çalıştığı İmesko, 120 işçinin çalıştığı Tokoz Koll. Şti., 60 işçinin çalıştığı Özler Döküm Sanayi ve 25 işçinin çalıştığı Aydın'da kurulu Özçelik Maden Eşya Sanayiinde grev başlatıldı.

● 1975 yılına ait sosyal hakları verilmediği için 40 gündür direnişte bulunan 4. Levent Doğan Lastik fabrikasının 135 işçisi işten atıldı. Direnişe başlayan işçiler DİSK'e bağlı Lastik - İş sendikasının üyeleri.

FABRİKALARDA
TARLALARDA
MEYDANLARDA

işçi sınıfının ekonomik
mücadelesi içinde işçi
sınıfının siyasal müca-
delesinin filizlerini
taşır

• 25 şubat 1976

● Kartal'daki Elka fabrikasında grev 11. haftasına girerken, fabrikadaki jandarma birliklerinin geri çekilmediği bildiriliyor. İki hafta önce Elka'ya getirilen jandarma birlikleri, grev yapan işçileri zor kullanarak dağıtmışlardı.

● DİSK'e bağlı sendikaların 16 işyerinde başlattıkları grevler sürüyor. Bu grevlere katılan toplam işçi sayısı 2281. Grevdeki işyerleri, grevci işçilerin sayısı ve grevi yürüten sendikalar şöyle: Hür Aydın Gazetesi, 42 işçi, (Basın - İş), Yeni Kitap Basımevi, 8 işçi, (Basın - İş) Çupasan, 47 işçi, (Lastik - İş) Bakım Onarım, 52 işçi, (Baysen - İş) Ankara Kaya Döküm ve Makina, 31 işçi, (Maden - İş), İzsal, 720 işçi, (Maden - İş) Alev Ateş Tuğla, 20 işçi, (Keramik - İş), Sakarya'da dört benzin istasyonu, 20 işçi, (Petrol Kimya - İş), MKE Antalya Pil Fabrikası, 300 işçi (Petkim - İş), Ankara SSK Hukuk İşleri, 50 işçi, (Sosyal - İş), İstanbul Büyük Nazım Plan, 19 işçi, (Sosyal - İş), Üsküdar OR-KO, 17 işçi, (Sosyal - İş), Elka, 850 işçi, (ASİS), T. Tarım Reformu Müst., 55 işçi, (D. Toprak - İş), Futbol Federasyonu, 50 işçi, (Teknik - İş).

● Acar Film'in Mecidiyeköy'deki stüdyosunda yapılan grev oylaması sonuçlandı ve 25'e karşı 35 oyla grev kararı alındı.

● Ermenek'deki grizu patlamasıyla 9 işçi hayatını kaybetti. Türkiye'de iş kazalarının oranı çok yüksektir. Bunlar artık iş kazası olmaktan çıkıp, «iş cinayeti» niteliğini kazanmıştır.

işçi sınıfının sendikal birliği

Burjuvazinin, faşist güçlerin saldırısını püskürtmek demokratik güçlerin ama en başta işçi sınıfının bilinçli ve örgütlü direnişi ile olacaktır. Demokrasinin, demokratik hak ve özgürlüklerin korunması ve geliştirilmesi mücadelesinde esas güç, itici güç işçi sınıfıdır. İşçi sınıfının bu gücünü uzun süre baskı altında tutmak, toplumsal gelişmeyi önlemek zor bir iş. Ama bunun olmaması, ilerici güçlerin, demokratik güçlerin ve sosyalistlerin durumu zamanında ve doğru olarak değerlendirmelerine ve gerekli önlemleri almalarına da bağlı.

Unutulmamalıdır ki, her türlü gericiliğe, faşizan girişimlere ve faşizme karşı işçi sınıfının gücü onun birliğine ve bu birliğin niteliğine bağlıdır. Birliğin, sadece lafı edilerek, her zaman temcit pilavı gibi öne sürülerek gerçekleştirilemeyeceği açıktır. Birliğin lafını ede ede birliğin dinamitlenmesi ise işçi sınıfı hareketi içinde görülmemiş bir durum değildir. Kitle örgütlerini, sendikaları gurupçu çıkarlar ve siyasi kariyerleri için kullanmaya kalkışmak çok yanlış ve o kadar da zararlı ve sorumluluğu yüksek bir tavrıdır.

İşçi sınıfının birliğinin sağlanması yönünde kiminle ve neyin yapılabileceğinin çok doğru olarak saptanması gerekiyor. Baskı tedbirleri sökmeye, burjuvazinin gönlünde yatan ve bir kanadı tarafından bugünden tezgahlanmaya çalışılan oyun işçi sınıfının ilerici, sosyalist sendikal hareketini ehlileştirmektir. İşçi sınıfının birliğini gerekenden ve mümkün olandan çok daha geri çizgilerde sağlama yolunda girişimler bunun açık örneği. İşçi sınıfının sendikal hareketinin bir burjuva partinin peşine takılması ise işçi sınıfı hareketini saptırmaktan başka bir şey değildir.

CHP'nin demokratik hak ve özgürlüklerin savunulması için TÜRK - İŞ ve DİSK'in işbirliği yapmaları önerisi bu açıdan değerlendirilmelidir. Öncelikle TÜRK - İŞ'in somut durumunu, içinde bulunduğu süreci doğru

saptamak gerekiyor. Şu açık bir gerçektir ki, kuruluşundan beri işçi sınıfını politik mücadelenin dışında tutmak amacına yönelik Amerikan tipi sendikacılığın temsilcisi TÜRK - İŞ artık bu işlevini tam göremez duruma gelmektedir. Kitleleri daha ileri çizgilere kaymakta ve DİSK, TÜRK - İŞ'e bağlı işçilerin de yöneldiği bir merkez haline gelmektedir. İçinde faşist ve gericici sendikaları da barındıran ve bir bölüm işçiyi hala bu çizgide tutmaya veya bu yönde yeni örgütlenmelere sokmaya çalışan TÜRK - İŞ yönetimi tecrit olma sürecini yaşıyor. Bu durumu iyi değerlendirmek gerekli. Bu süreci hızlandırmak gerekli. Bu süreci yavaşlatacak, işçileri şaşırtacak, TÜRK - İŞ yönetiminin işçi düşmanı niteliğini belli bir süre gizleyecek girişimlere itibar etmemek gerekir.

Buna karşılık devrimci ve sosyalist çizgide kurulan DİSK devamlı büyüyen ve gelişen bir örgüt. İşçiler DİSK'e artık sadece daha iyi toplu sözleşme yapıyor diye değil, onu sosyalist bir örgüt olarak gördükleri için geliyor. Bu olumlu bir gelişmedir. Bununla beraber, DİSK'e tüzel kişi olarak, örgüt olarak katılmalar bir tehlikeyi de beraberinde DİSK'in içine taşıyor. Çünkü böyle gelen sendikaların bazı yöneticilerinin sosyalizmle uzaktan yakından bir ilgisi yoktur, hatta sosyalizme karşıdır, bileşim ve yönetim, DİSK hareketinin doğrultusu üzerinde elbette olumlu bir etki yapacak değildir.

Faşizme ve emperyalizme karşı, demokratik hak ve özgürlükler için mücadelede, ilerici işçilerin, sosyal demokrat işçilerin, sosyalist işçilerin eylem birliğini sağlamak baş görevdir, DİSK'in sosyalist niteliğini korumak ve geliştirmek şartıyla. Ancak bu şart ve böyle bir eylem birliği süreci içinde DİSK Türkiye işçi sınıfının sendikal hareketinin örgütsel birliğini sağlayabilir ve geliştirebilir.

Tüzüğümüz, Parti'ye nasıl üye olunacağını, üyelik koşullarını belirlemiş. Bunları yerine getirdikten sonra, altı aylık adaylık süremizi de doldurunca ilgili kurulların olumlu görüşleri ve merkez kurullarının aldığı kararla üyeliğe kabul ediliyoruz, ve Türkiye İşçi Partisi üyesi olma gibi onur verici bir sığata hak kazanmış oluyoruz. Bundan sonra Parti içinde yeni haklar elde ediyoruz, seçmek ve seçilmek gibi; yeni görev ve sorumluluklar bekliyor bızleri, muntazam aidat ödemekten süresinde kimlik kartımızı yenilemeye, Parti'ce verilen görevleri yerine getirmekten seçimlerde Parti adaylarını desteklemeye kadar. Bir yönetim kurulunda değilssek veya bir büro görevlisi olarak çalışmıyorsak mutlaka bir çalışma ekibinde görev alıyor ve parti çalışmalarını yürütüyoruz. Ama bütün bunlarla üyelik görev ve sorumluluklarımız bitiyor mu? Elbette hayır.

Parti tüzüğü, üyelik hak ve görevlerini belirleyen 7. maddesinin daha ilk paragrafında «Parti üyesi, Parti'nin amaç ve programını geniş kitlelere anlatmak ve benimsetmek için her fırsattan yararlanır. Kitlelerin Parti politikası doğrultusunda görüş ve eylem birliğine varmalarını sağlamak, Parti'ye yeni taraftarlar ve üyeler kazandırmak için çalışır,» diyor. Bu doğrudan Parti çalışmaları dışında her üyeye yeni yükümlülükler getiriyor, yeni görevler yüklüyor. Kitle içinde hepimiz, tek tek üyeler olarak da yukarıdaki madde doğrultusunda çalışmakla yükümlüüz.

Hepimiz işgüç, evbark sahibiyiz; bir ailemiz, iyi kötü bir oturacak yerimiz var, bir işte çalışıyoruz; komşularımız, tanıdıklarımız, ahpaplarımız, yakınlarımız, iş arkadaşlarımız var. Ayrıca hemen hepimiz bir kitle örgütünde de üyeyiz, bu örgütlerde de görevler ve sorumluluklar üstlenmişiz, bu örgütlerde de birçok insanla doğrudan temas içindeyiz. Bütün bunlar bizim Parti dışında devamlı ilişki içinde olduğumuz, yaşadığımız yakın çevremizi oluşturuyor. Yakın çevremizdekilerin büyük çoğunluğu Partili değil, ama bu çevrenin insanları içinde Parti'ye karşıt, düşman bir sınıfın bilinçli adamları, örneğin patronlar varsa hile bunlar herhalde pek az; büyük çoğunluk bugün karşıt olsa dahi yarın, er geç Parti'nin görüşlerine yakın, sempatican, hatta Partili olabilecek kimseler; bizim çevremizin insanları, bizim sınıfımızın insanları, işçiler, emekçiler. Hepimiz böyle bir çevre içinde yaşıyoruz. İşte doğrudan Parti çalışmaları dışında kalan bütün zamanlarımızda da bu çevre içinde tüzüğün öngördüğü biçimde tek tek üyeler olarak üstlendiğimiz görevleri bütün gücümüzle yerine getirmeye çalışacağız, iyi bir Parti üyesi olabilmek için.

Bu çalışmalarımızda teorik bilgimizden de, Parti görüşlerini en uygun ve somut örneklerle çevremize aktarabilme yeteneğimizden de, hepsinden önce asıl yardımcımız kişiliğimiz olacaktır. Gerçekten, sosyalizm ve sosyalist dünya görüşü ile, sömürü mekaniz-

Nihat SARGIN
Genel Sekreter

24 SAAT PARTİLİ OLMAK

masının işleyişi, tarihin akışı gibi konularla şimdiye değin hiç temasa gelmemiş, üstelik çocukluğundan bu yana ailesi, okulu, ve gündelik gazeteden televizyona kadar her türlü kitle iletişim aracıyla hergün, her fırsatta egemen sınıfların görüş ve değer yargıları kendisine aşılarmış, benimsetilmiş ve benimsetilmekte devam edilen bir kimsenin bir an içinde alıştığı düşünce çerçevesinin dışına çıkabilmesi; insanlara ve aralarındaki ilişkilere, sürüp giden olaylara değışik, yeni bir açıdan bakabilmesi, yaklaşabilmesi o kadar kolay değil. Bunu hepimiz kendi yaşamımızdan biliyoruz; bir sosyalist, bir Partili oluncaya kadar, kendi kişiliğimiz, özbenliğimizde verdiğimiz uğraştan biliyoruz.

Bu durumda, örneğin karşıımızdaki bir işçiye «artık değer-in ne olduğunu anlatır anlatmaz, sömürü sistemini derhal kavrayarak bugünden yarına sosyalist oluvermeyeceği açık. Ama bir bütün olarak sosyalist dünya görüşü, kendisine başlangıçta yabancı, soyut, kolay algılayamayacağı çapraşık bir şey gibi görünse de o, bütün bu anlattıklarımızdan, hatta kendi lehine somut çalışmalarından önce Parti'yi bizim kişiliğimizde tanıyacaktır. Parti, onun açısından bizim kişiliğimizle somutlaşacak, ete kemiğe bürünecektir. Onun açısından Parti ister istemez bizim kişiliğimizle özdeşleşecektir. Ve eğer biz, onun nazarında dürüst, özü sözü doğru, haksever, insancıl, her türlü sıkıntıda yardıma

koşmaya, yol göstermeye hazır bir görüntü taşıyorsak, bütün bu niteliklerimiz onun nazarında Parti'ye de bağlanacaktır. Bir arkadaşımızı da böyle tanırsa, Parti en azından, onun için şöyle böyle iyi nitelikleri olan insanların Parti'si hüviyetini taşıyacaktır. Ki, bu da onun Parti'ye yaklaşması, Parti görüşlerine yakınlaşması için ilk adım olacaktır.

Kuşkusuz kişilik, yakınlaşma ve yakınlığı sürdürmede ne kadar önemli de olsa bununla işimiz bitmiyor; hatta asıl görevimiz bundan sonra başlıyor. Bu somut gereksinmeler, meseleler nelerdir; Parti'nin bunlar için önerdiği gerçekleştirmeye çalıştığı öneriler nelerdir; daha da önemlisi onun günlük hayatın akışı içinde yüzeysel olarak görüp gereksinme duyduğu örneğin hayatın pahalılaşması karşısında ücretine zam isteği gibi meselelerde, bu konular için Parti'nin uğraşlarını belirtirken, meselenin asıl derinde yatan nedenini, ve bunların gerçek ve kesin çözüme ancak sosyalizmde kavuşacağını anlatacağız, sabırla, inançla, yılmak yorulmak bilmeden.

Böylece, günlük 24 saatimizin, 24 saatinin de doğrudan olmasa bile Parti çalışmalarıyla dopdolu geçmesi gerekiyor bir Partili olarak görevlerimizi eksiksiz yerine getirebilmemiz için. Böylece, bizler bir yandan çevremize, dışımızdaki kitleye birşeyler vererek onları Parti doğrultusunda kazanmaya çalışırken, bir yandan da bu çalışmalar bizlere yeni birşeyler katıyor, bızleri de kazandırıyor. Bir Partili olarak ağızımızdan çıkan her sözün, yaptığımız her hareketin çevremizce nasıl dikkatle izlenip, nasıl bir değerlendirmeye uğrayacağını bildiğimiz için daha dikkatli ve ölçülü olma zorunluluğunu duyuyoruz, sözümüzü mutlaka tutmaya, yaptığımız her şeyi yapabileceğimiz en iyi biçimde gerçekleştirmeye gayret ediyoruz. Bununla da yetinmiyor, etrafımızdakilere Parti'yi, Parti görüşlerini daha iyi anlatabilmek için, öncelikle kendimizde bunları daha iyi öğrenmeye, özümsemeye, kendimizi daha iyi yetiştirmeye çalışıyoruz. Ve böylece, gelişen kişiliğimiz, artan bilgi ve tecrübelerimizle hergün daha iyi bir Partili, daha iyi bir sosyalist olmaya yöneliyoruz.

Geçmiş dönemde aynı örgütte birlikte çalışırken tanıdığım bir işçi arkadaşımızın sözlerini unutamam: Duvarcı ustası olan bu arkadaş «ben,» diyordu, «TİP'li olduktan sonra taşları, tuğlaları daha düzgün üstüste koymaya, daha iyi duvarlar örmeye gayret ettim. Çünkü artık Partiliydim, uğraşımda yalnız değildim, benimle birlikte omuz omuza yürüyen, mücadele eden arkadaşlarımla birlikteydim, ve ben onların yüzünü kara çıkaramazdım. Çünkü biliyordum ki, ördüğüm duvara bakanlar, bundan sonra, falanca ustanın duvarına değil, İşçi Parti'li falancanın ördüğü duvara bakacaklardı.» İşçi arkadaşım böyle demişti.

Parti'nin aynı zamanda bir okul sayılmasının bir tarafı da bu değil mi gerçekten.

partili, çark başak'ın en iyi muhabiri, en iyi dağıtımcısı ve en iyi okuyucusudur.

Lübnan; sünni, şii, dırzi (müslüman), maruni ve rum ortodoks (hristiyan) gibi farklı dini mezhep topluluklarından oluşan 3,5 milyon civarında nüfusa sahip bir ülke.

Mezhepler, toplum yaşamında etkin bir güce sahip. Her mezhebin evlenme, boşanma, miras vb. işlemleri kendi dini mahkemelerinde görülüyor.

Mezhepler aynı zamanda politik gruplaşmaları da oluşturuyor. Her mezhebin bir politik örgütü var. Nitekim Lübnan devleti, 1943 yılında bu mezheplere mensup politik liderlerin imzaladığı bir «ulusal andlaşma» ile yönetiliyor. Ülkenin ayrıca bir anayasası yok.

Bu andlaşmaya göre; Cumhurbaşkanı maruni, Başbakan sünni, Meclis Başkanı şii, Meclis Başkan Yardımcısı rum ortodokslardan seçiliyor.

Ülkede en son 1935 yılında yapılan resmi nüfus sayımında hristiyanlar % 50'nin biraz üzerinde idi. Oysa bugün durum değişti. Çeşitli dış göçler ve müslümanlara göre daha az nüfus artışı sonucu hristiyanların toplam nüfus içindeki oranları azaldı. Müslümanlar çoğunluk durumuna geçtiler. Bu nedenle eski andlaşmaya itiraz ettiler.

Fakat çatışmanın asıl nedeni sosyo-ekonomik yapıda yatıyor. Toplam nüfusun % 10 kadarını oluşturan maruniler, milli gelirin % 80'ini alıyor. Siyasal bakımdan da en çok nüfus sahibi olan bu azınlık ne-

LÜBNAN SORUNU

deniyle Lübnan, emperyalist devletler için, İsrail'den sonra Orta - Doğu'ya açılan ikinci bir giriş kapısı niteliğinde.

Çatışmanın başlangıcında sadece Beyrut'ta 20'den fazla Amerikan bankası, gene hemen bu kadar Japon bankası ve ticaret merkezi ve öteki batılı emperyalistlerin pek çok banka ve ticaret merkezi bulunuyordu.

Lübnan'da birkaç devlet okulu dışında eğitim paralı. O kadar ki, lise ve dengi okullarda eğitim, üniversite ve yüksek okullardaki eğitimden çok daha pahalı. Bu durum yoksul halk için eğitim yolunu tıkayan başlıca engel.

Lübnan Arap ülkeleri içinde sansürsüz basının olduğu tek ülke olarak gösterildiği halde, iç haberler üzerinde sansür vardır. Her türlü politik görüşün savunulması serbesttir ama politik örgütlenmeler kısıtlıdır. Komünist Partisi, Milliyetçi Arap Hareketi ve Baas Partisi'nin legal çalışması yasaklanmış durumda. Marunilerden oluşan faşist Falanjistler ve Ulusal Liberal-

ler ile müslümanlardan oluşan Nasırcılar ve sosyalistler ise legal olarak örgütlü.

Lübnan iç savaşını bu bilgiler ışığında bir din savaşı gibi görmek elbette çok yanlış. Bunun en canlı kanıtlarından biri, Marunilere karşı Komünist Partisi içinde örgütlenen yoksul hristiyanlar. Son çarpışmaların başlangıcında Falanjistler tarafından kuşatılan ve ateş altına alınan Dibaye mülteci kampının tamamen Filistinli hristiyanlardan oluşması diğer bir kanıt.

Hristiyan azınlığa karşı direnen yoksul Lübnanlılar ve Filistinli göçmenler eskiye göre daha çok siyasal hak elde etmiş görünüyorlar. Ancak, bugünkü andlaşma ne kadar yürürlükte kalabilir belli değil. Çünkü emperyalist güçler Lübnan'ı bölme pahasına da olsa imtiyazlı durumlarını elden kaçırmak istemeyecekler. Nitekim Falanjist Partisi lideri yeni bir savaşa hazırlandıklarını açıkça söyledi.

Lübnan halkının çıkarı; emperyalizmin bu ülkeden elini eteğini çekmesinde, yoksul halk kitlelerinin yararına işleyen demokratik bir rejimin oluşturulmasındadır. Bu komşu ülkenin böyle bir duruma gelmesi, Türkiye'nin ulusal çıkarlarına da uygundur. Ama emperyalizmin yörelerinden çıkmaya hiç niyetli olmayan, iç politikada baskı ve şiddet rejimini tırmandıran burjuvazinin çıkarlarına değil. Bunun içindir ki, Lübnan olayları kamuoyuna çarpıtılmış, gerçek niteliği maskelenmiş olarak yansıtılmıştır.

1975 Temmuz'unda Helsinki'de 35 ülke bir araya geldi. Yumuşama politikasının, katılan ülkeler tarafından resmen tanınması anlamına gelen bir dizi kararlar alındı. Bu kararlar şöyle: Sınırların çiğnenmezliği ilkesi korunacak, karşılıklı kuvvet kullanılması yasaklanacak, detant sürekli kılınmaya çalışılacak.

Sosyalist dünya, başından beri emperyalist - kapitalist dünyayla «barış içinde bir arada yaşama» ilkesini savunuyor. Helsinki zirvesi bunun ulaştığı son nokta. Ancak, bu toplantıdan sonra, özellikle Angola sorunu ile ilgili olarak detant politikası tekrar tartışılmaya başlandı.

Angola'daki MPLA ulusal kurtuluş örgütüne Sovyetler'in ve Küba'nın 10 yıldır süren yardımı ve MPLA'nın kesin zafere yak-

ulusal kurtuluş savaşları ve detant

laşması karşısında ABD ve batı Avrupa devletleri bu durumun detant'a aykırı olduğunu iddia ediyorlar. Oysa detant, statükonun, mevcut dünya durumunun dondurulması, anti - emperyalist, anti - kapitalist mücadelelerin durdurulması demek değildir.

Tarihsel değişme süreci istense de durdurulamaz, Dondurulamaz. Sosyalist dünya, emperyalist - kapitalist dünyaya karşı mücadelesini sürdürüyor. Kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı partilerinin ideolojik ve politik mücadelesi güçleniyor. Ulusal kurtuluş hareketle-

ri dünya yüzeyinde yayılıyor, bir-biri ardına zafere ulaşıyor.

Ulusal kurtuluş savaşlarına araç - gereç ve silah yardımının yanı sıra, bugün Angola'da görüldüğü gibi sosyalist ülke askerlerinin bizzat kurtuluş kuvvetlerinin yanında yer alması yeni bir olgu olarak beliriyor.

Detant, emperyalizmin gücü karşısında bir yumuşama, bir gerileme değildir. Sınıfsal ve ulusal mücadelelerin ve sosyalizmin yararı açısından Dünya Sosyalist Sistemi'nin oluşturduğu ve ABD ile Avrupa kapitalizminin kabul

etmek zorunda kaldıkları bir politikadır.

Detant, dünya barışını savunup, sürekli kılmaya ve özellikle termo - nükleer bir savaşın önüne geçmeye, böyle bir sonucu önlemeye yöneliktir. Ancak bu, sınıf mücadelesinin, anti - emperyalist ulusal kurtuluş savaşlarının reddi demek değil. Tersine, detant bu mücadele ve savaşların yürütümü için daha elverişli bir ortam yaratıyor. Genel dünya barışı içinde geçen her gün, sosyalizm lehine, ulusal kurtuluş hareketleri lehine işliyor. Sosyalist dünya sistemi, işçi sınıfı hareketi, halkların emperyalizm boyunduruğuna karşı başkaldırışı güçleniyor; pazarları, yatırım alanları daralan, iç çelişkileri keskinleşen emperyalizm ise geriliyor, güçten düşüyor.

Türkiye - AET ilişkileri üzerinde tartışmalar yeniden yoğunlaştı. Kimi sanayiciler Türkiye'nin AET ile olan ilişkilerini kapıtu-lasyonlara benzetiyor. Kimileri ilişkilerin gözden geçirilmesini savunuyor. Sorun şu: AET'ye ihracat artmıyor. Buna karşılık AET'den ithalat durmadan artıyor. Aradaki açık sürekli büyüyor.

Dış ticaret açığının % 60,8'i AET ile olan ticaretten ileri geliyor. Bu açığın yıl sonuna kadar bir buçuk milyar dolar olacağı söyleniyor.

Bunca eleştirilere ve dengesiz ticari ilişkilere karşın burjuva partilerinin ve büyük sanayicilerin AET'den kopma gibi bir istekleri yok. Nitekim, önde gelen iş adamlarından biri son yaptığı konuşmada «Ortak Pazar'la bağlantı kurulması İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Batı'yı seçen Türkiye'nin tercihinin bir sonucudur» diyerek, Türkiye'nin Ortak Pazar'a girme arzusunun asıl

nedeninin siyasi olduğunu bir kere daha vurguladı.

Bu tartışmalardan çıkan sonuç açıktır: Büyük sanayi burjuvazisi ve politik örgütleri Türkiye'de kapitalizmin ve bir sınıf olarak varlıklarının devamı için şöyle veya böyle kendilerince en uygun koşullarda AET ile bütünleşme çabası içindeler.

Eski dönem Türkiye İşçi Partisi daha 1963 yılından itibaren

AET üyeliğine karşı çıkmıştı. Bunun, bağımsız sanayileşmeyi ve en önemlisi temel sanayi baltalayacağını ve ülkemizi AET'nin pazarı haline getireceğini söylemişti. Bu görüşler her geçen gün doğrulanıyor.

TİP'in programında da AET'den çıkmak emperyalist ağdan kurtulmanın temel hedeflerinden biri olarak yer alıyor.

Bugün AET üyeliğine karşı mücadele emperyalizme karşı mücadelenin odak noktalarından biridir.

AET ve TÜRKİYE